

WALDORFSKÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA LACERTA, z.ú.

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY ŠKOLNÍ ŘÁD

Č. J. WZL /188 /2025

S účinností od 01. 09. 2025

Schválený školskou radou, pedagogickou radou a ředitelkou školy dne 27. 08. 2025

„VZDĚLÁVÁNÍ SRDCEM A ROZUMEM“

- **Ještěrka zelená** (*Lacerta viridis*) je symbol umění vědomého snění a manifestace přání. Svým umem nechat si znovu dorůst část ocasu říká: „**Dokážete-li se včas vzdát věcí, vztahů a lpění, máte šanci uniknout dravcům.**“ Učí, jak čelit tlakům okolí a spoléhat na své schopnosti.
- **Ještěrka** představuje duchovní **pohyblivost, rychlost a chytrost, regeneraci** a hledání posvátnosti, **čistoty a pochopení**. K jejím charakteristickým rysům patří **ostražitost a moudrost**.
- **Ještěrka** jako silové zvíře **je symbolem štěstí a slunce, ale také rovnováhy**. Vybízí také, abychom přijímaly moudrost z vesmíru a poznávali svoje nitro.
- **Ještěrka** nás učí **převzít plnou odpovědnost za náš život**, odhodit všechny masky, za kterými se skrýváme, a tím zásadně osvobozuje naši duši. Vzhledem k tomu že dokáže běhat po stěnách, učí nás zdolávat gravitaci a pohybovat se ve všech dimenzích.
- **Ještěrka** upomíná, že je čas zahodit stud či nejistotu. **Mít víc sebevědomí.**

Charakteristika povahových rysů Lacerty, má úzkou souvislost s tím, s čím škola procházela koncem školního roku 2024. Museli jsme se něčeho vzdát, abychom unikli predátorům, museli jsme jednat rychle, chytře, brzy se po všech strastech zahojit, zahodit stud a nejistotu a vykročit do nové etapy, vystoupit na světlo, kde se budeme už jen vyhřívat.

Obecná ustanovení

1. Školní řád upravuje podmínky soužití na soukromé Waldorfské základní škole Lacerta, z. ú. (dále jen „škola“) ve smyslu § 30 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona. Upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků, jejich zákonných zástupců a pravidla vzájemných vztahů mezi všemi osobami účastnými na vyučování. Jeho součástí jsou podmínky provozu a vnitřního režimu školy, podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Školní řád dále stanoví podmínky zacházení se školním majetkem a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání.
2. Školní řád je závazný pro všechny žáky školy, jejich zákonné zástupce a všechny zaměstnance školy.
3. Všem osobám účastným na vyučování (žákům, zaměstnancům, zákonným zástupcům) je v rámci školního vyučování a v rámci činností, které spadají do působení školy, poskytnuta veškerá možná ochrana před všemi formami rasismu, národnostní, náboženské a veškeré další netolerance ve smyslu Listiny základních práv a svobod, Úmluvy o právech dítěte a dalších právních norem ČR.
4. Škola respektuje všechna práva dětí, která stanoví Úmluva o právech dítěte, a dbá na jejich dodržování (ochrana před diskriminací, respektování práva na svobodu myšlení, svědomí a náboženství, ochrana před vměšováním do soukromí dítěte, do jeho korespondence, na ochranu před nezákonnými útoky na jeho pověst.
5. Součástí školního řádu je klasifikační řád, organizační řád, provozní řád, řád školní družiny a školního klubu a školní jídelny – výdejny.

1. ZÁKLADNÍ PRÁVA A POVINNOSTI ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ A PRAVIDLA VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ S PEDAGOGICKÝMI PRACOVNÍKY A ZAMĚSTNANCI WALDORFSKÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLY LACERTA, Z. Ú.

(Základní práva a povinnost dětí, žáků, studentů a zákonných zástupců upravuje § 21 a 22 školského zákona).

Žáci mají právo

1. **Žáci mají právo na vzdělání** a školské služby podle školského zákona. Což je přístup k informacím o průběhu a výsledcích svého vzdělávání a informacím, které podporují jejich rozvoj. Ve škole mají právo získávat informace prostřednictvím výuky, individuálních rozborů s třídním učitelem a vyučujícími, bezplatného přístupu na internet ve volném čase, využívání tiskáren a kopírovacích strojů pro potřeby tisku dokumentů potřebné k výuce, využívání školních pomůcek, učebny školní družiny a klubu.
2. **Být informováni** o průběhu a výsledcích svého vzdělávání.
3. Zakládat v rámci školy samosprávné orgány žáků, volit a být do nich voleni, pracovat v nich a jejich prostřednictvím se obracet na ředitele školy nebo školskou radu s tím, že ředitel školy nebo školská rada jsou povinni se stanovisky a vyjádřeními těchto samosprávných orgánů zabývat a své stanovisko k nim odůvodnit.
4. **Vyjadřovat se ke všem rozhodnutím** týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje.
5. **Na informace a poradenskou pomoc** školy v záležitostech týkajících se vzdělávání.

Zákonní zástupci mají právo zejména na:

1. Svobodnou volbu školy pro své dítě.
2. **Informace o průběhu a vzdělávání dítěte ve škole.**
3. Informace o škole podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.
4. Nahlížet do výroční zprávy, pořizovat si z ní opisy a výpisy.
5. Právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny, a to za podmínek stanovených v § 14 školského zákon.
6. Na informace a **poradenskou pomoc školy** nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání podle školského zákona.
7. **U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám** a možnostem na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.
8. **Volit a být voleni do školské rady.**
9. **Vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí vzdělávání žáka.**
10. Požádat o přezkoumání výsledků hodnocení žáka.
11. Požádat o uvolnění žáka z výuky podle pravidel tohoto řádu.
12. Účastnit se třídních schůzek.

Žáci jsou povinni

1. **Řádně docházet do školy nebo školského zařízení a řádně se vzdělávat**, nenarušovat nevhodným chováním průběh výchovně-vzdělávacího procesu,
2. **Dodržovat školní a vnitřní řád školy, předpisy a pokyny školy a školského zařízení (školní družina, školní klub a školní jídelny – výdejny) k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,**
3. **Plnit pokyny pedagogických pracovníků škol, školských zařízení a ostatních zaměstnanců školy vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.**

Zákonní zástupci žáků jsou povinni:

1. Zajistit, aby žák **docházel řádně a včas do školy.**
2. Na vyzvání ředitelky školy se **osobně zúčastnili projednání závažných otázek** týkajících se vzdělávání žáka.
3. **Neodkladně informovat školu a školská zařízení o zdravotní způsobilosti** žáka ke vzdělávání a případných změnách způsobilosti, o zdravotních obtížích, infekčních chorobách (výskyt vší) nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.
4. Poskytnout údaje o tom, zda je žák zdravotně postižen, včetně údaje o druhu postižení, nebo zdravotně znevýhodněn.
5. **Dokládat důvody nepřítomnosti** dítěte a žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem.
6. **Oznamovat v co nejkratší době** škole a školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a školského zákona č. 561/2004 Sb. další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost dítěte a žáka, a změny v těchto údajích.

Pravidla vzájemných vztahů se zaměstnanci školy

1. Všichni zaměstnanci školy a žáci školy se vzájemně respektují, dbají o vytváření partnerských vztahů podložených vzájemnou úctou, důvěrou a spravedlností.
2. Všichni pracovníci školy a žáci školy dbají na dodržování základních společenských pravidel a pravidel slušné a zdvořilé komunikace.
Všichni pracovníci školy a žáci školy dbají na udržování pořádku a čistoty ve všech prostorách školy.
3. Navenek zastupují školu především její vedoucí pracovníci ředitelka školy, zástupce ředitele, vedoucí vychovatelka školních družin, vedoucí školní jídelny - výdejny a správní rada školy. Ostatní zaměstnanci pak v rámci svých pracovních náplní – třídní učitel, učitel jazyků a odborných předmětů, vychovatel, asistent pedagoga, výchovný poradce, metodik prevence, vedoucí školního stravování – výdejny, domovník - školník .

Základní pravidla chování ve škole

Žák:

1. Žák **se ve škole chová slušně** k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje školní řád školy a řády odborných učeben (tělocvična). Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.

2. Žák **chodí do školy pravidelně a včas** podle rozvrhu hodin nebo pokynů vyučujícího. Účastní se činností organizovaných školou. Účast na vyučování nepovinných předmětů je pro přihlášené žáky povinná. Odhlásit se může vždy ke konci pololetí.
3. Žák chodí do školy vhodně a čistě upraven.
4. Žák **se řádně a systematicky připravuje na vyučování**.
5. Pokud žák obdrží učebnice, didaktické pomůcky zachází s nimi šetrně, udržuje své místo, třídu i ostatní školní prostory v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením; nosí do školy školní potřeby podle rozvrhu hodin a pokynů učitelů. V případě značného poškození učebních pomůcek, uhradí žák plnou cenu nebo je nahradí za nové.
6. Před ukončením vyučování žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.
7. Žáci **chrání své zdraví i zdraví spolužáků**; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických či energetických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).
8. Žákům je zakázáno do školy vnášet a ve škole jakýmkoli způsobem užívat návykové látky a jedy a takové látky, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují.
9. Žák **má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí**, má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti ve škole.
10. Každý **úraz nebo vznik škody**, ke kterému došlo v souvislosti s činností školy, **hlásí** bez zbytečného odkladu vyučujícímu, třídnímu učiteli nebo jinému zaměstnanci školy.
11. Žák **nenosí do školy předměty, které nesouvisí s výukou** a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Cenné předměty, včetně šperků a mobilních telefonů, tabletu, větší finanční hotovost, odkládá pouze vyučujícím, kteří je po stanovenou dobu přeberou do úschovy a zajistí jejich bezpečnost nebo větší hotovost určenou k zaplacení poplatku ihned předávají vyučujícímu. Mobilní telefony a tablety používá jen se souhlasem pedagoga, a to výhradně k účelům výuky nebo vyhledávání dat, nenatáčí a nefotí bez souhlasu pedagoga.
12. Zvláště **hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky** žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za **závažné zaviněné porušení povinností** stanovených tímto zákonem.
13. Při porušení povinností stanovených tímto školním řádem lze podle závažnosti porušení žákovi uložit:
 - a) **napomenutí třídního učitele**
 - b) **důtku třídního učitele**
 - c) **důtku ředitele školy**
14. Škola neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci a zaznamená je do dokumentace školy.

Zákonný zástupce:

1. Zákonný zástupce žáka je povinen omluvit a sdělit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka – písemně nebo telefonicky třídnímu učiteli, a to pouze na školou určené telefonní číslo. Omluvení nepřítomnosti zapisuje zákonný zástupce do žákovské /zlaté/ knížky žáka nebo **do elektronického školního systému Edookit**.
2. Podmínky pro uvolňování žáka z vyučování a omlouvání neúčasti žáka ve vyučování stanoví školní řád následovně. Odchod žáka z vyučování před jeho ukončením je možný pouze na základě písemné omluvy rodičů, kterou žák předloží vyučujícímu hodiny (při uvolnění na jednu hodinu), nebo třídnímu učiteli – při uvolnění na více hodin. Žák odchází z vyučování pod dohledem zákonného zástupce nebo pověřené osoby.

3. Při dlouhodobější nepřítomnosti žáka ve škole udržují zákonní zástupci se školou kontakt a zameškané učivo průběžně s žákem doplňují.
4. Omluvení z tělesné výchovy je buď řádně doloženo písemnou omluvenkou např. ve zlatém sešitě – žákovské knížce, v elektronickém školním systému Edookit od zákonného zástupce, nebo na delší dobu na základě vyjádření od ošetřujícího lékaře. Úplně osvobozený žák se nemusí zúčastňovat vyučovacích hodin TV – pokud o to rodiče požádají písemně, může žák na jejich žádost odcházet na dobu výuky TV domů (v tom případě za něj škola po odchodu z budovy nenese odpovědnost) nebo ho lze zařadit na náhradní výuky do jiné třídy.
5. Zákonný zástupce žáka spolupracuje se školou ve všech směrech výchovy žáka, snaží se být partnerem, uvědomuje si, že bez vzájemné důvěry a pomoci se nedosáhne dobrých výsledků. **Ke konzultacím využívá k tomu určených hodin, a to pouze v čase určeném a zapsaném v žákovských knížkách nebo po domluvě s pedagogem. Nelze konzultace přesouvat na večerní hodiny nebo do osobního volna pedagoga, také nelze bez souhlasu pedagoga volat na soukromé mobilní telefonní číslo. Ke komunikaci se používají pracovní e-maily zaměstnanců a elektronický školní systém Edookit.**
6. Za chování žáků mimo školu si zákonní zástupci odpovídají sami.
7. Pokud rozvedení rodiče chtějí, aby **dítě nebylo školou vydáváno**, ani podávány informace bývalému partnerovi, který nemá dítě ve své péči, musí o tomto požadavku prokazatelnou formou (tj. písemně) uvědomit vedení školy.
8. Škola ručí ve smyslu zákona č. 278/92 Sb. za **ochranu osobních dat žáků**. Žádný pracovník školy není oprávněn třetím osobám sdělovat údaje o žácích, s výjimkou případů vyplývajících ze zákona (zdravotnickým zařízením, soudům, orgánům péče o mládež apod.).

2. Provoz a vnitřní režim školy § 30 odst. 1 písm. b) školského zákona

Režim činnosti ve škole – časové rozvržení

1. **Vyučování obvykle začíná v 8.00 hodin**, vyučování výjimečně zařazené na dřívější dobu nesmí začínat dříve než v 7 hodin.
2. Vyučování **probíhá podle časového rozvržení** vyučovacích hodin a přestávek. Tyto údaje mají žáci zapsány v žákovských knížkách nebo v elektronickém systému Edookit. Vyučování končí nejpozději do 17 hodin.
3. Rámcový vzdělávací program školy může pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami stanovit odlišnou délku vyučovací hodiny.
4. V odůvodněných případech **lze vyučovací hodiny spojit nebo zrušit**, v tomto případě je odlišná doba ukončení vyučování písemně oznámena zákonným zástupcům, a to písemnou nebo elektronickou formou.
5. Při výuce některých předmětů (výchovy) dochází ke spojování tříd, což je určeno rozvrhem na začátku školního roku, a to zejména podle prostorových, personálních a finančních podmínek školy, podle charakteru činnosti žáků, v souladu s požadavky na jejich bezpečnost a ochranu zdraví a s ohledem na didaktickou a metodickou náročnost předmětu.
6. Nejvyšší počet žáků ve skupině je 30 maximálně 32. Při výuce cizích jazyků je nejvyšší počet žáků ve skupině 24 žáků.
7. Škola při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb přihlíží k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.

8. Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb a poskytuje žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
9. Škola vede evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, k nimž došlo při činnostech uvedených v odstavci 11, vyhotovuje a zasílá záznam o úrazu stanoveným orgánům a institucím.
10. V období školního vyučování může ředitelka školy ze závažných důvodů, zejména organizačních a technických, vyhlásit pro žáky nejvýše 5 volných dnů ve školním roce.

Časový plán vyučovacích hodin	
Vyučovací hodina	Časový plán
epocha	8.00 – 9.50
3.	10.15 - 11.00
4.	11.10 – 11.55
5.	12.05 – 12.50
6.	13.00 – 13.45
7.	13.55 – 14.40
8.	14.50 – 15.35

Časový plán přestávek mezi vyučovacími hodinami	
2. velká přestávka	9.50 - 10.15
3.	11.00 - 11.10
4.	11.55 – 12.05
5.	12.50 – 13.00
6.	13.45 – 13.55
7.	14.40 – 14.50
Při organizaci výuky jinak, než ve vyučovacích hodinách stanoví zařazení a délku přestávek pedagog pověřený vedením akce podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám žáků. O všech přestávkách je umožněn pohyb dětí mimo třídu v budově školy. Velké přestávky jsou za příznivého počasí určeny k pobytu dětí mimo budovy školy (venkovní zahrada).	

Provozní a organizační záležitosti

1. Školní budova se pro žáky zapsané do **školní družiny, klubu otevírá v 6.00 hodin**.
Je přístupná pomocí zavolání na telefon, čipu a zvonku.
2. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků ve škole zajišťuje škola svými zaměstnanci, pedagogickými i nepedagogickými. Zaměstnanec, který není pedagogickým pracovníkem, může ředitelka školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků určit pouze, pokud je zletilý a způsobilý k právním úkonům.

3. Vyučování je organizováno dle rozvrhu vydaného pro příslušný školní rok.
4. Obuv a svrchní oděv žáci odkládají na místě k tomu určeném.
5. Žáci chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin.
6. Ve třídě jsou nejpozději 5 minut před začátkem dopoledního a odpoledního vyučování. Na ostatní vyučovací hodiny jsou připraveni tak, aby mohly být zahájeny podle rozvrhu. Po příchodu do učebny se žáci připravují na vyučování.
7. Nepřítomnost vyučujícího ve třídě 5 minut po začátku vyučovací hodiny oznámí služba jinému pracovníku školy.
8. Ze třídy se žáci v průběhu vyučovací hodiny vzdalují na nezbytně nutnou dobu a pouze se souhlasem vyučujícího.
9. Velká přestávka, která je součástí vyučování, začíná v 9.50 hodin a trvá 25 minut. Velkou přestávku mohou žáci trávit i mimo areál školy, pouze však pod dohledem pedagoga.
10. Malé přestávky jsou desetiminutové. V době malých přestávek žáci nesmí opustit budovu bez pedagogického doprovodu. Žáci mají právo na přestávku časově nezkrácenou, přesuny na odloučené pracoviště školy probíhají v rámci přestávek, vždy pod dohledem dospělého.

Možnost přítomnosti žáků ve škole před a po vyučování

1. Žákům nezapsaným do školní družiny, klubu je umožněn vstup do budovy nejdříve 20 minut před začátkem dopoledního vyučování.
2. Dohled nad žáky je zajištěn po celou dobu jejich pobytu ve školní budově, přehled dohledů o přestávkách je vyvěšen na všech úsecích, kde dohled probíhá.

Vstup zákonných zástupců dalších osob do budov školy zabezpečení budovy

1. Úřední hodiny jsou vyznačeny u vstupu do budovy školy.
2. Zákonní zástupci mají vstup do školy povolen po ohlášení návštěvy pracovníkům školy.
3. Žáka lze výjimečně doprovázet do šatny, školní družiny, do tříd v době vyučování lze vstoupit jen za doprovodu pedagogického pracovníka nebo jiného zaměstnance školy.
4. Budova školy je zabezpečena zamčenými dveřmi. Otevírá se na vyžádání přes telefon a přes čipy.

Zabezpečení budov

1. Vstup do školní budovy je přes hlavní vchod budovy, který je po celou dobu uzamčen.
2. Žáci odkládají svršky do samostatných skříněk, umístěné v suterénu školy.

Každý z pracovníků školy, který otvírá budovu cizím příchozím, je povinen zjistit důvod jejich návštěvy, případně vyžádat potřebný průkaz a zabezpečit, aby se nekontrolovatelně nepohybovali po budově, v případě nutnosti přivolá dalšího zaměstnance školy.

Podmínky pohybu po budovách školy

1. Po příchodu do budovy si žáci odkládají obuv a svršky na místa k tomu určená – v šatně před třídami nebo chodbě a ihned odcházejí do školní družiny nebo učeben.
2. V průběhu vyučování je žákům odchod do šatny a ostatních učeben povolen pouze se svolením vyučujícího.
3. Mimo budovu školy žáci odchází pouze v doprovodu pedagogických pracovníků nebo zaměstnanců školy (venkovní hřiště).
4. Žáci neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujícího před ukončením vyučování.
5. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujícího a pod jejich dohledem nebo dohledem vychovatele školní družiny a školního klubu.
6. V případě pohybu cizích osob, které jsou bez doprovodu známé osoby v budovách škol, je nutné ihned informovat pedagogy, ostatní zaměstnance školy a ředitele školy.
7. V případě že žáci zjistí podezřelé chování ze strany spolužáků – např. držení zbraní (nůž), násilí, výhrůžky a jiné podezřelé aktivity, neprodleně vše oznámí zaměstnanci školy.

Předávání žáků zákonným zástupcům

1. Pedagogický pracovník předává žáka **pouze osobě, která je zapsána na seznamu osob pověřených k vyzvedávání žáka a je i pedagogovi osobně známa.**
2. Veškeré odchody žáka ze školy v době vyučování mohou probíhat pouze na základě písemné omluvy rodičů nebo přímým vyzvednutím žáka, a to pouze té osobě, která je zaznamenána na seznamu vyzvedávajících osob.
3. Při uvolnění žáka na jednu vyučovací hodinu se žák omlouvá vyučujícímu učiteli, při uvolnění na více hodin – třídnímu učiteli, na více dnů ředitelce školy (3 a více dnů).

Režim při akcích mimo budovu škol, organizace přechodů

1. Vzdělávání mimo budovy nebo areál školy je obvykle realizováno: odjezdy do jiných míst (např. plavání, třídní akce) ze zastávky MHD, se nachází cca 300 m od školy.
2. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje škola vždy nejméně jedním zaměstnancem školy - pedagogickým pracovníkem. Společně s ním může akci zajišťovat i zaměstnanec, který není pedagogickým pracovníkem, pokud je zletilý a způsobilý k právním úkonům.
3. Při akcích konaných mimo místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání, nesmí na jednu osobu zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví žáků připadnout více než 25 žáků. Výjimku z tohoto počtu může stanovit s ohledem na náročnost zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ředitel školy. Škola pro plánování takovýchto akcí stanoví tato pravidla – každou plánovanou akci mimo budovu školy předem projedná organizující pedagog s vedením školy zejména s ohledem na zajištění BOZ. Akce se považuje za schválenou uvedením v týdenním plánu práce školy, kde zároveň s časovým rozpisem uvede ředitelka školy nebo zástupce ředitele školy jména doprovázejících osob.
4. Při akcích konaných mimo místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání, kdy místem pro shromáždění žáků není místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje **organizující pedagog** bezpečnost a ochranu zdraví žáků na předem určeném místě 15 minut před dobou shromáždění. Po skončení akce končí zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků na předem určeném místě a v předem určeném čase. Místo a čas shromáždění žáků a skončení akce oznámí informaci organizující pedagog nejméně **2 dny** předem

zákonným zástupcům žáků, a to zápisem do žákovské knížky, nebo jinou písemnou a elektronickou formou.

5. Při přecházení žáků na místa vyučování či jiných akcí mimo budovu školy se žáci řídí pravidly silničního provozu a pokyny doprovázejících osob. Před takovými akcemi doprovázející učitel žáky prokazatelně poučí o bezpečnosti. Pro společné zájezdy tříd, školy v přírodě platí zvláštní bezpečnostní předpisy, se kterými jsou žáci předem seznámeni. Při pobytu v ubytovacích zařízeních se účastníci akce řídí vnitřním řádem tohoto zařízení. Poučí žáky zejména o dopravní kázni, poskytování první pomoci, organizačním a časovém průběhu celé akce, jejich povinnostech. Dodržování specifických předpisů podle charakteru akce a např. zákaz rozdělování ohňů v lese, pravidla pro pohyb v přírodních rezervacích či chráněných oblastech, ve městě a uzavřených objektech. O těchto poučeních bude proveden zápis do žákovských knížek nebo elektronicky do programu Edookit.
6. Při organizaci výuky při akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, stanoví zařazení a délku přestávek pedagog pověřený vedením akce, podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám žáků.
7. Zajistí **zdravotní péči nad účastníky** akce – lékárníčka, kontakty na lékařskou pomoc v místě akce, upozornění rodičům a škole, záznamy do knihy úrazů a bez zbytečného **odkladu telefonicky informuje vedení školy** o mimořádných událostech během akce, zejména úrazu žáka, změně programu, trasy, časového plánu.
8. Při akcích konaných mimo budovu školy se dodržuje poučení o bezpečnost a ochraně zdraví, požární ochraně, **dopravní kázni**, ekologických předpisech, nebezpečí pobytu v přírodě, zásadách slušného chování, návštěvním řádu, ubytovacím řádu, zákazu požívání alkoholu a návykových látek.
9. Základní plavecká výuka, zařazená do školního vzdělávacího programu se uskutečňuje v rozsahu 20 vyučovacích hodin ve třetím a čtvrtém ročníku. Do výuky mohou být zařazeny také další aktivity jako bruslení, školy v přírodě, ozdravné pobyty atd. Těchto aktivit se mohou účastnit pouze žáci zdravotně způsobilí, jejichž rodiče o tom dodají škole písemné lékařské potvrzení ne starší jednoho roku.
10. Chování žáka na mimoškolních akcích je součástí celkového hodnocení žáka včetně hodnocení na vysvědčení.
11. Při zapojení školy do soutěží, bezpečnost a ochranu zdraví žáků po dobu dopravy na soutěže a ze soutěží zajišťuje vysílající škola, pokud se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak. V průběhu soutěže zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků organizátor.

Docházka do školy

Zákonný zástupce dítěte dbá na včasný příchod žáka do školy (nejpozději deset minut před výukou).

1. Zákonný zástupce žáka je povinen doložit **důvody nepřítomnosti žáka** ve vyučování nejpozději **do 3 kalendářních dnů** od počátku nepřítomnosti žáka – písemně, elektronicky - Edookit nebo telefonicky, po návratu žáka do školy písemně na omluvném listu v žákovské knížce. Omluvu podepisuje jeden ze zákonných zástupců žáka. Omluvenku předloží žák třídnímu učiteli bez zbytečného odkladu po návratu do školy. Absenci žáka omlouvají zákonní zástupci žáka. Z jedné vyučovací hodiny uvolňuje příslušný vyučující, na delší dobu uvolňuje třídní učitel.
2. Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu.

3. PODMÍNKY PRO ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ ŽÁKŮ A JEJICH OCHRANY PŘED SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝMI JEVY A PŘED PROJEVY DISKRIMINACE, NEPŘÁTELSTVÍ NEBO NÁSILÍ

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků

1. Žáci jsou povinni se přezouvat do zdravotně nezávadné a z hlediska bezpečnosti vyhovující obuvi, dbát na hygienu zvláště před jídlem a po použití WC.
2. Žáci se chovají při pobytu ve škole a na akcích organizovaných školou tak, aby neohrozili zdraví svoje ani svých spolužáků či jiných osob.
3. Žáci chodí slušně a čistě oblečení a upraveni.
4. Žákům je zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči, vypínači a elektrickým vedením bez dohledu učitele.
5. Žák nenosí do školy předměty, kterými by mohl ohrozit zdraví své i jiných.
6. Žák plně respektuje vnitřní řády odborných učeben a pracoven.
7. Žák se řídí platnými zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při všech školních činnostech.
8. Z bezpečnostních důvodů není žákům dovoleno otevírat o přestávkách okna, pokud není přítomen vyučující. Žákům není dovoleno sedět na parapetech a je přísně zakázáno houpat se na židlích.
9. Je přísně zakázáno ve všech prostorách školy v době vyučování i mimo něj provádět nebezpečné pohybové aktivity (parkour, salta, přemety, lezení do výšek, šplhání na zeď, klouzání se po zábradlí, nahýbání se z výšek aj.). Tyto přestupky budou brány jako závažné porušení školního řádu.
10. Dopravní prostředky – kola, koloběžky žáci ukládají mimo areál budovy. Za tímto účelem lze využít např. vyhrazený prostor před budovou školy popř. školní zahradě. Tento prostředek musí být zabezpečen proti krádeži (uzamčení kol, koloběžek) škola za odcizení, poškození nenese zodpovědnost.
11. Při přecházení žáků na místa vyučování či jiných akcí mimo budovu školy se žáci řídí pravidly silničního provozu a pokyny doprovázejících osob. Před takovými akcemi doprovázející učitel žáky zvláště poučí o bezpečnosti. Pro společné zájezdy, výlety tříd, lyžařské kurzy, školy v přírodě platí zvláštní bezpečnostní předpisy, se kterými jsou žáci předem seznámeni.
12. Při pobytu v ubytovacích zařízeních se žáci podřizují vnitřnímu řádu tohoto zařízení a dbají všech pokynů pracovníků tohoto zařízení.
13. Při akcích konaných mimo místo školy je doprovod na předem určeném místě 15 minut před dobou shromáždění. Místo a čas shromáždění žáků a skončení akce škola oznámí nejméně dva dny předem zákonným zástupcům žáků.
14. Při výuce v tělocvičně, na venkovním hřišti, zahradě, veřejných dětských hřištích zachovávají žáci specifické bezpečnostní předpisy, dané zveřejněným řádem nebo řádem odborných učeben nebo venkovních ploch. Vyučující daného předmětu provedou prokazatelné poučení žáků v první vyučovací hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede vyučující záznam do třídní knihy, elektronického systému Edookit. Poučení o BOZ a PO se provádí rovněž před každou akcí mimo školu.
15. Poučení před činnostmi, které se provádějí mimo školní budovu (vycházky, výlety, lyžařské výcviky, exkurze, brigády, plavecké výcviky), provede třídní učitel nebo ten, kdo bude nad žáky vykonávat dohled. Seznámí je se všemi pravidly chování, případně zákazy apod. a poučí je o správném vybavení na danou akci.
16. Žáci se chovají tak, aby nedocházelo ke zbytečným úrazům. Každý **úraz, poranění či nehodu**, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou, žáci **hlásí ihned** vyučujícímu, pedagogickému dozoru nebo zaměstnanci školy. Ten zajistí: základní ošetření, odvoz do

nemocnice, nebo bude žákovi přivolána rychlá zdravotnická pomoc. O této skutečnosti informuje škola bezodkladně zákonného zástupce žáka.

17. Všichni zaměstnanci školy jsou povinni oznamovat údaje související s úrazy žáků, poskytovat první pomoc a vést evidenci úrazů podle pokynů vedení školy.
18. Centrální lékárníčka je uložena ve sborovně školy, kontaktní údaje jsou vyvěšeny na nástěnce umístěné na chodbě školy.
19. Všechna poučení zaznamenává učitel v třídní knize.
20. Žák je povinen být případně mimořádných opatření vybaven ochrannými prostředky dýchacích cest a používat je předepsaným způsobem.
21. Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
22. Dávkování inzulínu se řídí Plánem zdravotní podpory dítěte s diabetem ve škole.

V rámci bezpečnosti jsou zaměstnanci školy povinni:

1. Školní budova je volně přístupná zvenčí pouze v době, kdy je dozírajícími zaměstnanci školy zajištěna kontrola přicházejících osob; při odchodu žáků z budovy pedagogové podle plánu dohledů. Každý z pracovníků školy, který otevírá budovu cizím příchozím, je povinen zjistit důvod jejich návštěvy a zajistit, aby se nepohybovali nekontrolovatelně po budově.
2. Všichni zaměstnanci školy jsou povinni oznamovat údaje související s úrazy žáků, poskytovat první pomoc a vést evidenci úrazů podle pokynů vedení školy.
3. Po poslední vyučovací hodině dopoledního nebo odpoledního vyučování vyučující předává žáky, kteří jsou přihlášení do školní družiny, školního klubu, vychovatele školní družiny, školního klubu. Ostatní odchází v doprovodu rodičů nebo sami. Stravující žáci odchází do školní jídelny - výdejny v doprovodu vychovatele nebo určeného pedagoga školy.
4. Zaměstnanci školy dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody.
5. Pedagogičtí pracovníci sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a zákonné zástupce postiženého žáka.
6. Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dozvěděl první.
7. Pedagogičtí a provozní pracovníci školy nesmí žáky v době dané rozvrhem bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotné posílat k lékaři atd. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem výuky žáka, včetně přestávek.
8. Každý ze zaměstnanců má povinnost zajistit oddělení dítěte nebo mladistvého, který vykazuje známky akutního onemocnění, od ostatních dětí a mladistvých, zajistit nad ním dohled zletilé fyzické osoby a neprodleně oznámit tuto skutečnost nadřízeným vedoucím zaměstnancům a zákonným zástupcům. Za tímto účelem je určen prostor v návštěvní místnosti v prvním patře školy.

Evidence úrazů

1. Záznam o úrazu provádí zaměstnanec školy, který v době vzniku úrazu vykonával nad žáky dohled. Pokud byl úraz ohlášen dodatečně žákem nebo jeho zákonnými zástupci, záznam provádí opět zaměstnanec, během jehož dohledu k úrazu údajně došlo, nebo třídní učitel.

2. V **knize úrazů** se evidují všechny úrazy dětí, žáků a studentů (dále jen "úraz"), ke kterým došlo při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech, a to nejpozději do konce následujícího vyučovacího dne po dni, kdy se o úrazu dozví. Pokud se stal úraz na vícedenní akci mimo školu (zotavovací akce a další), pak se prodlužuje do vyučovacího dne následujícího po ukončení takové akce.

Prevence rizikového chování žáků

K preventivní ochraně žáků vypracovává metodik prevence minimální preventivní program školy (MPP).

- 1 Žáci nesmí do školy nosit a přechovávat jakékoli druhy omamných a psychotropních látek ((drogy, (kratom), cigarety, elektronické cigarety, alkohol, marihuana, tvrdé drogy...), ani ji užívat nebo distribuovat v jakémkoliv množství jak ve škole, tak na školních akcích mimo budovy škol, ani být pod jakýmkoli vlivem těchto látek. Porušení tohoto zákazu se bere jako hrubé porušení školního řádu. Postup školy v případě výskytu problémů spojených se zneužíváním drog upravuje MPP. **Porušení těchto zákazů je vždy projednáváno na pedagogické radě za účelem hodnocení klasifikace a chování žáka. Sankci za porušení zákazu: důtka třídního učitele, důtka ředitele školy.**
 - 2 **Kouření**, včetně použití elektronických cigaret ve všech školních prostorách je zákonem zakázáno. Postup školy v případě výskytu problémů spojených s kouřením upravuje MPP.
 - 3 Projevy šikanování mezi žáky, tj. opakované násilí, omezování osobní svobody, ponižování, vydírání, vyhrožování násilím apod., kterých by se dopouštěli žáci vůči jiným žákům nebo zaměstnancům školy, jsou považovány za hrubý přestupek proti řádu školy. Postup školy v případě výskytu šikany upravuje MPP.
 - 4 V rámci ochrany před výskytem kyberšikany jako mimořádně nebezpečné formy šikanování žáci nesmí ve škole bez povolení učitele používat elektronické přístroje k pořizování audiovizuálních záznamů a nesmí se ve škole bez povolení učitele připojovat k sociálním sítím (jako jsou Facebook aj.)
 - 5 Porušení tohoto zákazu je považováno za hrubé porušení školního řádu. Pro postup školy v případě výskytu kyberšikany platí stejná pravidla jako v rámci výskytu šikanování (viz MPP).
- Podrobné podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí, šikan a kyberšikany jsou rozepsány v Minimálním preventivním programu školy.**

4. PODMÍNKY ZACHÁZENÍ S MAJETKEM ŠKOLY NEBO ŠKOLNÍM ZAŘÍZENÍM ZE STRANY ŽÁKŮ

1. Žáci by si měli školního majetku vážit. Měli by šetrně zacházet se svěřenými pomůckami, učebnicemi, školními potřebami a školním majetkem a chránit ho před poškozením.
2. Za úmyslně či z nedbalosti poškozené věci bude školou požadována náhrada.
3. Každé svévolné poškození nebo zničení majetku školy, žáků, učitelů či jiných osob hradí v plném rozsahu zákonní zástupci žáka, který poškození způsobil, nebo pokud to lze, zajistí odbornou opravu poškozené věci.
4. Požaduje-li škola náhradu škody po žákovi, musí poškozené věci vždy prošetřit třídní učitel a zvážit i pedagogickou stránku celé záležitosti v zájmu správného vývoje dítěte.
5. Každé poškození nebo závada ve třídě, odborné učebně či dílně hlásí žák vyučujícímu, třídnímu učiteli nebo řediteli školy.
6. Žáci nesmí manipulovat s ventily topných těles, uzávěry vody a stínící technikou ve všech oknech školy.
7. Žáci nemanipulují s uloženými exponáty a modely.
8. V případě přechodu na vzdělávání distančním způsobem mohou být žákům zapůjčeny technické prostředky školy pro digitální komunikaci (tablet, sluchátka, notebook apod.). Tento majetek je zapůjčen uzavřením smlouvy o výpůjčce.

9. Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně svému třídnímu učiteli.
10. Do školy žáci nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nenosí. Hodinky, šperky, mobilní telefony apod. mají neustále u sebe, mají zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vyučujícího, který zajistí jejich úschovu.
11. Žáci školy a zaměstnanci školy odkládají osobní majetek pouze na místa k tomu určená.

5. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů

Tato pravidla jsou pro svoji rozsáhlost uvedena v dílčí, samostatné části školního řádu – ve směrnici „Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků“.

6. Pravidla pro distanční výuku

Škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem, pokud není možná (z důvodu mimořádného opatření) osobní přítomnost žáků ve výuce.

1. Distanční výuka se uskutečňuje v dané třídě, pokud je nepřítomna z důvodu karantény alespoň polovina žáků. Pokud je z důvodu karantény nepřítomna ve výuce méně než polovina žáků, pak si jednotliví žáci doplňují učivo individuálně, po domluvě s učiteli jsou jim zasílány studijní materiály. Za zapojení těchto studentů do výuky jsou zodpovědní příslušní vyučující. Informaci o absenci studentů z důvodu karantény dává učitelům třídní učitel.
2. Distanční výuka probíhá prostřednictvím platformy Microsoft Teams. Mimořádně přes ZOOM, či WhatsApp. Žáci mají k dispozici od školy software.
3. Distanční výuka probíhá ve všech předmětech (s výjimkou tělesné výchovy) kombinací synchronní (online hodiny) a asynchronní (samostatné plnění zadaných úkolů) formy.
4. Online hodiny jsou stanoveny pro každou třídu ve speciálním rozvrhu. Zajistí koordinátor distanční výuky a ředitel školy.
5. V případě karantény v rámci jednotlivých tříd bude distanční vzdělávání probíhat především asynchronní formou (samostatná práce, opakování učiva, plnění úkolů).
6. Distanční výuka je povinná pro všechny žáky.
7. Učitel probírá učivo v souladu s platným ŠVP a tematickým plánem pro daný školní rok. Soustřeďuje se zejména na pochopení a ukotvení základních poznatků z dané problematiky.
8. Neprodleně po zahájení distanční výuky jsou vyučující jednotlivých předmětů povinni svým žákům sdělit požadavky a způsob, jakým bude distanční výuka v daném předmětu probíhat.
9. V případě neúčasti na online hodině je žák povinen se dle platného školního řádu řádně omluvit.
10. Pokud žák v karanténě nespolupracuje, učitel využije možnosti kontrolního zkoušení v souladu s podmínkami stanovenými dle momentální hygienické situace a dle šíře omezení prezenční přítomnosti žáků ve škole.
11. S žáky, kteří nejsou z objektivních důvodů schopni plnit zasílané úkoly a pracovat on - line, bude individuálně domluven postup na doplnění učiva a hodnocení.
12. Žáci jsou během distanční výuky hodnoceni. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci, která jsou součástí školního řádu, jsou uzpůsobena dle aktuálních podmínek.
13. Množství úkolů musí být přiměřené s ohledem na charakter a časovou dotaci daného předmětu. Na vypracování úkolů nechávají učitelé studentům dostatek času.
14. Učitel je povinen nejpozději do 7 dnů od odevzdání úkolu poskytnout žákovi zpětnou vazbu.
15. Vyučující nabízí také možnost online konzultace – v případě potřeby je řešeno individuálně.
16. Třídní učitelé pravidelně monitorují situaci ve své třídě a vedou třídnické hodiny
17. Zpětná vazba je poskytována též zákonným zástupcům on- line konzultace, konzultace osobní, mailem.

7. Školní stravování

Podle vyhlášky č. 107/2005 Sb. o školním stravování (§2, odst. 3) stanovuje ředitel školy tyto podmínky pro poskytování školního stravování:

1. Výše stravného určí vedoucí školní jídelny – výdejny. Stanovená cena vychází z cen smluvní školní jídelny dle platných norem, včetně dalších poplatků stanovených vedením školy. Veškeré změny vedoucí školní jídelny – výdejny zveřejní vždy dva měsíce předem.
2. Placení probíhá formou inkasa, popřípadě hotovosti v kanceláři školy.
3. V případě, pokud dojde k opakovanému neuhrazení stravného, může být strávnick vyloučen ze stravování dle vyhlášky zákona č. 561/2004 Sb.
4. Přihlašování o odhlašování se řídí dle platných pravidel školní jídelny a školní jídelny – výdejny.
5. V případě, že žák onemocní, má první den nárok na vyzvednutí obědu, další dny, v případě neodhlášení platí zákonný zástupce za dítě plnou cenu obědu.
6. Organizace výdeje stravy se řídí dle rozvrhů jednotlivých tříd a provozního řádu školní jídelny.

8. Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: Mgr. Hana Procházková a ředitelka školy Mgr. Alena Vavroušková.
2. O kontrolách provádí písemné záznamy.
3. Uložení školního řádu v archivu školy se řídí Spisovým a skartačním řádem školy.
4. Zrušuje se školní řád s č. j 114/2024 ze dne 12. 9. 2024.
5. Směrnice nabývá účinnosti dnem: 1. 9. 2025
6. Podle § 30 školského zákona č. 561/2004 Sb. zveřejňuje ředitel školy tento řád následujícím způsobem: vyvěšením v budově školy, v elektronické podobě na webové stránce školy www.waldroflacerta.cz a
7. Zaměstnanci školy s tímto řádem byli písemně seznámeni na pedagogické radě dne 27. 08. 2025.
8. Žáci školy byli s tímto řádem seznámeni třídními učiteli, datum seznámení je zaznamenáno v třídních knihách.
9. Zákonní zástupci žáků byli informováni o vydání řádu školy informací v žákovských knížkách, řád je pro ně zpřístupněn v písemné formě v šatně a na webových stránkách školy.

Ve Znojmě dne 25. 08. 2025

Mgr. Alena Vavroušková, ředitelka školy

Příloha: č. 1

Podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Podrobné informace.

Tyto podmínky jsou součástí Minimálně preventivního programu

**PODMÍNKY PRO ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ ŽÁKŮ A JEJICH
OCHRANY PŘED SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝMI JEVY A PŘED PROJEVY
DISKRIMINACE, NEPŘÁTELSTVÍ NEBO NÁSILÍ**

Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem

Doporučené postupy školy

1. Vytvořit podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti.
2. Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně veškerých školních akcí.
3. Školním řádem školy a vnitřním řádem školského zařízení (dále jen „školní řád“) jasně vymezit zákaz užívání návykových látek ve škole, jejich nošení do školy.
4. Poskytovat žákům a zákonným zástupcům nezbytné informace nutné k zajištění jejich ochrany před tímto jevem.
5. Poskytovat žákům věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji.
6. Působit na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek.
7. Do veškerých poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotvit informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících se školními aktivitami.
8. Při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo distribucí OPL je třeba spolupracovat s dalšími zainteresovanými institucemi – Policie ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí, školská poradenská zařízení apod.
9. V případech, které stanoví zákon, plnit ohlašovací povinnost směrem k orgánům činným v trestním řízení, orgánům sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností a zákonným zástupcům žáka.

Tabákové výrobky

1. Prostory školy jsou označeny viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření. Takto jsou označeny vnitřní i vnější prostory.
2. Kouření v prostorách školy je zakázáno pod sankcemi uvedenými ve vyhlášce o základním vzdělávání.
3. Ve vnitřních i vnějších prostorách všech typů škol je zakázáno kouřit. Kouřit zde nesmějí žádné osoby a není možné ani zřizovat kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená.

Konzumace tabákových výrobků ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.
4. V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
5. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán - sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
6. Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce tímto stanovené školním řádem – postupuje se podle vyhlášky pro příslušný stupeň vzdělávání.

Alkohol

1. Tímto školním řádem škola stanovuje zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných.
2. Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.
3. Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

Konzumace alkoholu ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: O události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálněprávní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.
8. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
9. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
10. V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
11. Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

Nález alkoholu ve škole

1. V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy alkohol**, postupují takto:
 - a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
 - b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
 - c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
 - d) Zpracují stručný záznam o události.
2. **V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:**
 - a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 - b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
 - c) O nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
 - d) O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.
 - e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

Omamné a psychotropní látky

1. Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.
2. Tímto školním řádem škola stanovuje zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanovuje rovněž tyto sankce za porušení zákazu: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy. Porušení zákazu bude vždy projednáváno na pedagogické radě za účelem hodnocení klasifikace a chování žáka.
3. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188 a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Konzumace OPL ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
8. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
9. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).
10. Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
11. V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
12. Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.
13. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

Distribuce OPL ve škole

1. Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

2. Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
4. Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
5. Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
6. Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže.

Nález OPL ve škole

1. **V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:**
 - a) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 - b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
 - c) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezu. Obálku přelepí, přelep, opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.
 - d) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky. a informuje zákonného zástupce žáka.
 - e) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.
2. **V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:**
 - a) Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
 - b) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.
 - c) Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Oblast prevence užívání návykových látek

1. Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat. To neplatí pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením.

2. Požívání omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“) osobami mladšími 18 let je v České republice považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně-právní ochrany dětí.
3. V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, bude tuto skutečnost hlásit zákonnému zástupci žáka.
4. Škola je povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že žák požívá návykové látky.
5. Distribuce dle § 187 trestního zákona a šíření OPL dle § 188 trestního zákona je v ČR zakázána a takové jednání je trestným činem nebo proviněním. Škola je povinna v takovém případě takový trestný čin přikazít a učinit tak v každém případě včasným oznámením věci policejnímu orgánu.
6. V případě výskytu látky, u níž je podezření, že se jedná o omamnou a psychotropní látku v prostorách školy, nebo v případě přechovávání takové látky žákem bude škola postupovat stejně jako v bodu (3).

Krádeže, vandalizmus

Krádeže, zejména mobilních telefonů, a ničení školního majetku, jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze v prostředí škol setkat.

Jak postupovat preventivně proti krádežím

1. Krádeže jsou protiprávním jednáním, a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.
2. Nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Škola žákům doporučuje cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním, do školy nebo školského zařízení nenosit, případně je odkládat na místa k tomu určená. Pokud takové místo žáci nemají stanoveno, platí pro ně zákaz odkládání těchto věcí.
3. I v případě, že bude žákům doporučeno nenosit do školy věci nesouvisející s vyučováním, nelze se odpovědnosti za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech jednostranně zprostit; za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5 000 Kč (§ 1 nařízení vlády č. 258/1995 Sb., kterým se provádí občanský zákoník); pokud budou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení.
4. Pedagogové vedou žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

1. Z události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc předat orgánům činným v trestním řízení obvodní oddělení Policie ČR ve Znojmě, nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost. V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Jak postupovat preventivně proti vandalismu

1. Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti. V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede, a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postupovat při vzniku škody

1. Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka. V případě, že viníka škola zná, může na jeho zákonném zástupci vymáhat náhradu škody. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

Evidence úrazů

3. Záznam o úrazu provádí zaměstnanec školy, který v době vzniku úrazu vykonával nad žáky dohled. Pokud byl úraz ohlášen dodatečně žákem nebo jeho zákonnými zástupci, záznam provádí opět zaměstnanec, během jehož dohledu k úrazu údajně došlo, nebo třídní učitel.
4. V **knize úrazů** se evidují všechny úrazy dětí, žáků a studentů (dále jen "úraz"), ke kterým došlo při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech, a to nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se škola o úrazu dozví.
5. Při úrazech smrtelných a úrazech, jejichž důsledkem byla nepřítomnost dítěte, žáka ve škole nebo školském zařízení, vyhotovuje škola obdobným postupem záznamy o úrazu na **předepsaných formulářích**. Pro účely školských předpisů se smrtelným úrazem rozumí takové poškození zdraví, které způsobilo smrt po úrazu nebo na jehož následky žák zemřel nejpozději do jednoho roku od vzniku úrazu. Záznam o jakémkoli úrazu, i evidovaném v knize úrazů, se vyhotoví také na žádost zákonného zástupce žáka, zletilého žáka nebo zřizovatele, zdravotní pojišťovny žáka, příslušného inspektorátu České školní inspekce anebo místně příslušného útvaru Policie České republiky. Škola vyhotoví o úrazu, který nezpůsobí nepřítomnost žáka ve škole nebo školském zařízení, záznam, pokud je pravděpodobné, že žáků bude poskytnuta náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem. Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá škola nebo školské zařízení zletilému žákovi, v případě nezletilého žáka jeho zákonnému zástupci.
6. **Hlášení úrazu**. O úrazu nezletilého žáka podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení jeho zákonnému zástupci. Pokud nasvědčují zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin nebo přestupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení místně příslušnému útvaru Policie České republiky. Dále o úrazu podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení pojišťovně, u které je škola nebo školské zařízení pojištěno pro případ své odpovědnosti za škodu vzniklou na životě a zdraví žáků, pokud škola nebo školské zařízení má takové pojištění sjednáno.
7. Záznam o úrazu, jehož důsledkem byla nepřítomnost, nebo pokud je pravděpodobné, že žáků bude poskytnuta náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem, zasílá škola za uplynulý kalendářní měsíc, nejpozději do pátého dne následujícího měsíce – zřizovateli, zdravotní pojišťovně žáka a příslušnému inspektorátu České školní inspekce.

8. Záznam o smrtelném úrazu zasílá škola navíc ještě místně příslušnému útvaru Policie České republiky, a to do 5 pracovních dnů po podání hlášení podle předchozího odstavce.
9. Osobní údaje, které jsou součástí knihy úrazů, mohou být zpracovávány pouze za účelem evidence úrazů, popřípadě jako podklad pro vyhotovení záznamu o úrazu, podléhají režimu ochrany osobních údajů podle platných právních předpisů.

Šikana a kyberšikana

1. Definice šikany a její podoby

Šikana je forma násilí (agrese), která ve škole ohrožuje naplňování zásad a cílů vzdělávání. Při jejím výskytu dochází k narušení pocitu bezpečí žáků a/nebo pedagogů. I při relativně malé intenzitě šikany může u žáků i pedagogů, kteří šikanou prošli, docházet k závažným psychickým traumatům. Výzkumy prokázaly negativní vliv šikany nejen na psychický stav všech zúčastněných, na vztahy ve škole, ale také na výsledky žáků v učení; na úkor šikany se také zkracuje čas strávený výukou. Zároveň poznatky jasně ukazují, že tam, kde se věnuje náležitá pozornost kvalitní prevenci šikanování, její výskyt významně klesá. Školy mají být připraveny šikaně předcházet, rozpoznávat ji a efektivně na ni reagovat.

Šikanování je agresivní chování dítěte, žáka/žákyně, studenta/studentky (dále v textu pouze „žák“) vůči jinému žákovi, případně skupině žáků. Jedná se o opakované (nikoliv nutně) chování, které je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně a/nebo sociálně. Šikana je charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoúčelností agrese.

Přímá šikana může mít podobu fyzickou (např. bití, plivání, tahání za vlasy, nevhodné doteky apod.) nebo nefyzickou, tj. verbální (např. vulgární nadávky, sexuálně nevhodný jazyk, zraňující komentáře k rase, národnosti, etnicitě, náboženství nebo sexualitě, kruté a zraňující komentáře na osobní vzhled nebo povahu, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy - agresor nutí oběť k různým nepříjemným činnostem a úkolům např. psát za někoho domácí úkoly, nosit a odevzdávat svačinu či kapesné atd.); nebo neverbální (tj. urážlivá gesta a zvuky, zírání, vysmívání se žákovi, používání zstrašujících nebo výhrůžných výrazů ve tváři, nebo v řeči těla, bouchání nebo házení předmětů, ničení/schovávání/kradení věcí nebo učebních pomůcek apod.).

Nepřímá šikana má za cíl způsobit emocionální a psychologické utrpení a poškodit sociální status oběti. Tato šikana je vykonávána způsobem, kdy útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr ve skutečnosti nemá. Hlavní agresor k útoku často využívá prostředníka, neútočí přímo. Nepřímá šikana je většinou nefyzická, nicméně v některých případech může být také třetí strana manipulována do situace, kdy má zapříčinit fyzické ublížení. Nefyzické formy nepřímé šikany pak mohou zahrnovat záměrnou ignoraci nebo izolování žáka, skryté ničení nebo krádež osobních věcí, rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování, ničení pověsti a reputace, ponižování před ostatními žáky i pedagogy, nepříjemné sexuální provokace.

Jednou z forem šikany je také elektronická šikana, tj. **kyberšikana**, která může mít podobu např. zakládání falešných profilů na jméno žáka s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na portálech, jako je youtube.com nebo facebook.com a jiné, prezentace zraňujících komentářů na webu, rozesílání vulgárních nebo výhrůžných koláží s tváří žáka či příslušníků jeho rodiny, výhrůžné SMS nebo e-maily apod.

Škola má jednoznačnou odpovědnost za děti a žáky, je povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů). Z tohoto důvodu pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předchází, jeho projevy neprodleně řeší a každé jeho oběti poskytne okamžitou pomoc. Při předcházení případům šikany a při jejich řešení je důležitá spolupráce s dalšími institucemi a orgány.

Dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se ředitel školy na Policii ČR. Dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností nebo při poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí. Informace zákonným zástupcům žáků poskytuje jejich třídní učitel v součinnosti s preventivním týmem. Škola (ředitel) ohlašuje orgánu sociálně-právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný, nebo proto, že se ohrožuje svým chováním samo. Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení případně nepřekažení trestného činu.

V případě, že zákonní zástupci odmítají spolupracovat se školou a opakovaně se odmítají zúčastňovat výchovných komisí, je škola povinna vyrozumět orgán sociálněprávní ochrany dětí (OSPOD).

Metodik prevence na podkladě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama, nebo si povolá odborníka specialistu (zejména pracovníka z PPP, SVP a pod).

Situace, které škola zvládne sama:

- První pomoc pro obyčejnou počáteční šikanu
- Celková léčba pro řešení prvních dvou stadií šikanování

Případy, kdy potřebuje škola pomoc zvenku:

- První pomoc pro komplikovanou počáteční šikanu
- První pomoc pro obyčejnou pokročilou šikanu
- První pomoc pro komplikovanou pokročilou šikanu, patří sem např. výbuch skupinového násilí, tzv. školní lynčování
- Celková léčba pro třetí stadium šikanování s běžnou i komplikovanou formou

Škola má vytvořeny 2 scénáře. První je určen pro řešení počáteční obyčejné šikany. Druhý je určený k řešení výbuchu skupinového násilí. V tomto případě nelze čekat na odborníka-specialistu, protože oběť je ohrožena bezprostředně na zdraví a později je většinou nemožné případ vyšetřit. Škola proto nejprve zakročí sama, vyřeší akutní problém a později jej řeší za pomoci odborníka.

4. Scénář pro obyčejnou počáteční šikanu

1. Rozhovor s informátorem – jde o situaci, kdy např. rodič informuje třídního učitele, že se něco ve třídě děje. Pro tento a všechny ostatní rozhovory platí pravidlo, že chráníme zdroj informací.

2. Učitel, který získal informaci, si vše zapíše a kontaktuje třídního učitele, preventivní tým školy a vedení. Společně se domluví na dalším postupu. Preventivní tým průběžně odhaduje závažnost onemocnění skupiny.
3. Rozhovor s obětí – rozhovoru se účastní třídní učitel a jeden člen preventivního týmu (v tomto složení se účastní i dalších rozhovorů). Rozhovor se zaznamenává písemně. Cílem rozhovoru je zjistit další informace. Důležité je navození atmosféry podpory a povzbuzení, že spolupráce nebude prozrazena a že bude zajištěna její bezpečnost.
4. I dalších rozhovorů se účastní stejní učitelé. Průběžně sdílejí informace s celým preventivním týmem a domlouvají se na dalších krocích.
5. Nalezení vhodných svědků – začínáme vyšetřování se zdravým jádrem; cílem je získat informace o tom, kdo je obětí, kolik je obětí, co se stalo, co tomu předcházelo, kdo je agresorem, kolik je agresorů, kdo z nich je iniciátor, kdo aktivní účastník šikanování, co, kdy, kde a jak dělali agresori obětím, co dělali ti, co nic nedělali, co jsi dělal ty, komu se co stalo, jak dlouho šikana trvá.
6. Individuální rozhovory se svědky. Ujistění o tom, že spolupráce nebude prozrazena.
7. Rozhovor s agresory – až když známe vše, co jsme potřebovali. V případě více agresorů může preventivní tým přistoupit k tomu, že se jednotliví agresori nevracejí po rozhovoru zpět do třídy. Každého agresora po rozhovoru odvedou do jiné místnosti. Cílem je zabránit domluvě mezi sebou a zabránit zinscenování křivé výpovědi.
8. Preventivní tým se na základě získaných informací rozhodne, jestli budou nějaké postihy, jaké.
9. Informace učitelskému sboru – na pravidelné konferenci kolegia (každý čtvrtek) preventivní tým seznámí učitele s okolnostmi vzniku a vyšetřování případu, s návrhy na výchovná opatření a způsobem práce s klimatem třídy. Preventivní tým vyhotoví zápis s domluveným postupem (např. monitoring chování, zvýšený dozor, programy na zlepšování sociálních vztahů ve skupině apod.)
10. Informování třídy a nastartování práce s ní podle domluveného postupu.
11. Rozhovor se zákonnými zástupci oběti i agresorů; schůzka probíhá odděleně; při schůzce jsou přítomni třídní učitel, ředitel, výchovný poradce, metodik prevence, případně další osoby; zákonní zástupci jsou seznámeni s případem a opatřením, které škola přijme; obě strany podepíší zápis z jednání; dohoda s rodiči o vzájemném informování.
12. Třídní schůzka – rodiče jsou informováni o situaci, průběhu vyšetřování a opatřeních pro zamezení dalších potíží; učitel nesdílí informace, které by mohly oběť dále poškodit; přítomné seznámí s příznaky šikany a poskytne jim kontakty na odborné instituce; schůzce může být přítomen odborník; třídní schůzky mohou proběhnout i v ostatních třídách (dle vyhodnocení pedagogického sboru, zvážení možných rizik v jiných třídách); dohoda s rodiči o vzájemném informování.
13. Práce s celou třídou.

5. Krizový scénář – projevení pokročilého stádia šikany

1. Učitel, který je přítomný, odvede oběť do bezpečí (kancelář), kde jí poskytnou potřebnou pomoc. Informuje ředitele školy, který podle krizového scénáře zajistí učitele (třídní učitel, učitel s pohotovostí), který je proškolený, co dělat v takové situaci. Ten zajistí dohled nad žáky v dané třídě a zamezí jejich vzájemnému vyměňování informací, domlouvání se a ovlivňování případných svědků. Součástí může být rozdání papírů, aby žáci psali, co se ve třídě odehrálo.

2. Ředitel povolává preventivní tým. Pokud učitelé mají výuku, zajistí ve třídě dozor (volní učitelé, zaměstnanci z kanceláře).
3. Je-li to třeba, zajistí pracovník kanceláře suplování nebo v případě potřeby spojení tříd.
4. Preventivní tým bezodkladně realizuje rozhovory s jednotlivými žáky, kteří byli situaci přítomni, a zjišťuje, co se odehrálo.
5. Preventivní tým informuje zákonné zástupce oběti a agresorů.
6. Další postup se shoduje s řešením počátečních forem šikany.

6. KYBERŠIKANA

1. Třídní učitel ve spolupráci s preventivním týmem zajistí ochranu oběti, VŠ kontaktuje operátora mobilní sítě nebo zřizovatele www stránek, profilu atd. a zajistí stažení ponižujících fotografií, videí apod.
2. Preventivní tým vyhledá spolupracující svědky a s podporou IT kolegy koordinuje zajištění dostupných důkazů.
3. Preventivní tým vyšetřuje širší souvislosti se zjištěným incidentem, zajišťuje odbornou podporu a pomoc externího pracovníka (IT expert, PPP, policie...).
4. Opatření – při volbě opatření vycházíme ze závažnosti prohřešku a z důsledků, které agresor způsobil.
5. Třídní učitel informuje zákonné zástupce oběti i zákonné zástupce agresora.
6. Preventivní tým stanoví neprodleně postih.
7. Další postup (např. informování třídy, následná práce se třídou) se shoduje s řešením počátečních stupňů šikany.

Některé případy kybersikany nespadají do kompetencí školy. Zákonným zástupcům poskytujeme informace o tom, koho mohou (je vhodné) kontaktovat (Policie ČR, OSPOD, PPP, právní zástupce atp.).

Co poradit oběti:

1. Ukončit komunikaci – nekomunikovat s útočníkem, neodpovídat
2. Blokovat útočníka – zamezit mu přístup k účtu nebo telefonnímu číslu, popř. i k nástroji či službě, pomocí které své útoky realizuje (kontaktovat poskytovatele služby)
3. Vyhledat pomoc – svěřit se blízké osobě, kontaktovat školu či specializované instituce
4. Uchovat důkazy – SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, uložit www stránky apod.; na základě těchto důkazů může být proti útočníkovi zahájeno vyšetřování

Pokud má pedagogický pracovník jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení, pokud má podezření, zákon určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost obecnímu úřadu, tedy sociálnímu pracovníkovi z orgánu sociálně právní ochrany dětí. V případě, že rodiče odmítají spolupracovat se školou a odmítají se zúčastňovat výchovných komisí, je škola opět oprávněna vyrozumět OSPOD.